

İKTİSADA GİRİŞ I

Yrd. Doç. Dr. Yeşim ALİEFENDİOĞLU

A.Ü. Uygulamalı Bilimler Fakültesi Gayrimenkul Geliştirme ve Yönetimi Bölümü

INTERNATIONAL VALUATION STANDARDS COUNCIL

Azalan Marjinal Verimler Kanunu

- Bir üretim sürecinde üretim faktörlerinden birini sabit tutulup, değişken faktör arttırılmaya devam edilirse toplam üretim önce artarak artar, sonra azalarak artar ve bir maksimuma ulaştıktan sonra mutlak olarak düşmeye başlar.
- Teknoloji düzeyi ve diğer girdilerin miktarları sabitken bir girdinin miktarı arttıkça toplam ürünün önce artan, sonra azalan hızla artmasını veya miktarı artan girdinin marjinal ürününün bir noktadan azalmasını, iktisatçılar **azalan marjinal verimler kanunu** olarak adlandırırlar.

Azalan Marjinal Verimler Kanunu

- Bu yasayı açıklarken susuz kalmış bir insan hikayesi örnek verilebilir. Aşırı susuz kalmış bir insana verilecek ilk bir bardak su, o kişi için oldukça kıymetli olacaktır. Verilecek ikinci bir bardak su yine çok kıymetli olacaktır; ancak birinci bardak kadar olmayacaktır. Birkaç bardak daha içtikten sonra her yeni bardak su, kişinin bir öncekine göre daha az hoşuna gidecek ve bir noktadan sonra tamamen susuzluğunu giderdiğinde sudan elde edebileceğin faydanın zirvesine gelmiş olacaktır. Bu noktadan sonra hala su içmeye devam ederse sudan zevk almak yerine rahatsız olmaya başlayacaktır; yani her ilave bardak suyun faydası negatif olacaktır.

Azalan Marjinal Verimler Kanunu

- I. Bölge:
- Artan verimler bölgesi,
- Marjinal ürünün ortalama ürüne eşit ya da marjinal ürün eğrisinin ortalama ürünü kestiği yere kadar olan bölge,
- Toplam ürün önce artarak artar ve azalarak artmaya devam eder,
- Ortalama ürün daima artar, marjinal ürün ise azalarak artar ve maksimum olur, maksimum noktadan sonra azalmaya başlar.

Azalan Marjinal Verimler Kanunu

II. Bölge

- Azalan verimler bölgesi,
- Marjinal ürün eğrisinin ortalama ürün eğrisini kestiği nokta ile marjinal ürün eğrisinin “0” olduğu noktalar arasında kalan bölge,
- Marjinal ürünün “0” olduğu nokta aynı zamanda toplam ürünün maksimum olduğu nokta,
- Toplam ürün azalarak artar ve maksimum noktaya ulaşır, ortalama ve marjinal ürün azalır ve marjinal ürün “0” olur.

Azalan Marjinal Verimler Kanunu

III. Bölge

- Mutlak azalan verimler bölgesi,
- Marjinal ürünün “0” ya da toplam ürünün maksimum olduğu noktadan başlar,
- Toplam ürün mutlak azalır, ortalama ve marjinal ürün de azalmaktadır,
- Marjinal ürün negatif değer alır, ortalama ürün azalsa da negatif değer almaz.

➤ **Soru:** Rasyonel bir firma hangi bölgede üretim yapmalıdır?

Uzun Dönem Üretim Fonksiyonu: Ölçeğin Verimi

- Kısa dönemde değiştirilemeyen faktörler de dahil üretime katılan tüm faktörlerin değiştirilmesinin mümkün olduğu döneme **uzun dönem** denir.
- Uzun dönem üretim fonksiyonu, tüm girdilerin miktarının değiştirilebildiği bir durumda, belirli miktarlardaki girdilerle elde edilebilecek maksimum çıktı miktarını gösterir.
- Firmanın sermaye ve emek gibi iki girdi ile üretim yaptığı basitleştirici varsayımı altında, X malının uzun dönem üretim fonksiyonu aşağıdaki gibi ifade edilebilir;
$$Q_x = f (K, L)$$

Uzun Dönem Üretim Fonksiyonu: Ölçeğin Verimi

Ölçeğe Göre Getiri veya Ölçeğin Verimi

Üç durum söz konusudur:

1. Ölçeğin Sabit Verimi
2. Ölçeğin Artan Verimi
3. Ölçeğin Azalan Verimi